

ДИНАМІКА ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ В УКРАЇНІ ТА ШЛЯХИ ЙОГО ДОСЯГНЕННЯ

На сучасному етапі економічного розвитку України гостро постали питання дослідження тенденцій та закономірностей розвитку, забезпечення умов та можливостей якісного економічного зростання. Якість зростання характеризується ефективністю використання ресурсів, підвищенням добробуту населення, використанням новітніх технологій і розвитком сфер, спрямованих на задоволення різноманітних потреб людини, тобто стає реальним віддзеркаленням економічного розвитку країни.

На сьогодні в нашій країні різко скоротилося зростання ВВП. Несподівані результати продемонструвала економіка України в кінці 2019 року: ми отримали зміцнення курсу гривні до долара на 14,5% за рік і скорочення інфляції, разом із тим зменшення промислового виробництва. Найгірша ситуація склалася в промисловому виробництві в листопаді 2019 року – відбулося його скорочення на 7,5% порівняно з листопадом 2018 року. Такий показник є найгіршим з часів кризи 2014-15 років. За підсумками 4 кварталу попереднього року ВВП зріс всього на 1,5% [1]. Однією з причин є падіння світових цін на продукцію металургії.

Економічне зростання не дарма включають до числа основних цілей суспільства, ставлячи його поряд з економічною свободою та економічною ефективністю. По-перше, це показник абсолютного збільшення обсягів суспільного виробництва. По-друге, він є показником здатності економічної системи задовольняти зростаючі потреби, підвищувати якість життя. Одним із основних показників економічного зростання є ВВП.

Скорочення ВВП в Україні спостерігалось ще в останньому кварталі 2019 року. На це вказувала рецесія та прискорення падіння промислового виробництва, яке становить 24% у структурі ВВП. Порівнюючи показник грудня 2019 року з показником грудня 2018 року, маємо скорочення промисловості на -8,3%. Причинами такого жахливого стану є нестача попиту на українські товари та негативний вплив зміцнення гривні на зовнішню конкурентоспроможність українських виробників

В той час, як експорт українських товарів має нестабільну динаміку, імпорт зарубіжних товарів розвивається дуже стрімко. Підтвердженням цього є рекордний за останні п'ять років, дефіцит торгового балансу, який,

за даними НБУ, в минулому році досяг -\$13,9 млрд [2]. Як наслідок, маємо накопичення валютного дисбалансу при зростанні ВВП.

В останні роки покриття валютних дисбалансів відбувається за рахунок коштів українських заробітчани. За одинадцять місяців 2019 року виїхали за кордон і не повернулися протягом 21 дня близько 1,5 мільйона українців. За приблизними розрахунками, за останні п'ять років з України виїхало від 5 до 7 мільйонів громадян. Загальна сума перерахованих в країну грошей від них, склала більше \$12 млрд.

Однією з провідних галузей в Україні, яка має істотний вплив на економіку країни, є сільське господарство. Хотілося б зазначити, що виробництво сільгосппродукції в січні 2020 року зазнало скорочення на 0,7%, в порівнянні з січнем 2019 року. У 2019 році виробництво сільської продукції зазнало незначного росту на 1,1%, хоча в 2018 році воно збільшилося на 8,1%. Сільська промисловість в Україні – це нестабільна галузь. З одного боку, ми кожен рік збираємо рекордні кількості урожаю, а з іншого – маємо повну відсутність підприємств з переробки, оскільки немає "довгих" грошей та умов для інвесторів.

На погіршення зовнішньоекономічної кон'юнктури вказує й циклічний спад. Україна – сировинна країна, а сировинні ринки залежать від циклів. У сукупності все це почало накладати свій відбиток на промисловість, особливо, у другій половині 2019 року. Хоча тут слід згадати й уповільнення світової економіки, яке почалося раптово й ґрунтовно. Узяти хоча б, наприклад, нинішню пандемію коронавірусу, що посилює негативну тенденцію у світовій торгівлі й у світовій економіці. Вона вже спричинив обвал ціни на нафту та обвал фондових ринків.

Нерезиденти, які тільки почали заходити в нашу країну в якості різноманітних інвесторів, вже почали втрачати інтерес до довгострокових облігацій внутрішньої державної позики України (ОВДП). Основними причинами є ставка та присутність ризиків світової економіки, від якої маємо пряму залежність. Адже якщо погіршується ситуація в світовій економіці, то інвестори, в першу чергу, виводять свої капітали з ринків, що розвиваються, а саме до таких і належить ринок України.

Міністерство фінансів нашої країни у той час, коли відбувався аукціон з продажу ОВДП у лютому 2020 року мало бажання заробити 4,5 млрд грн, а продало в 3 рази менше, у сумі, еквівалентній 1,5 млрд грн. Потрібно знати, що основною причиною була відсутність попиту на трирічні облігації, більш-менш знаходили своїх покупців річні облігації, що пояснюється нестабільною економічною ситуацією в країні.

За прогнозними оцінками експертів, у 2020 році ВВП збільшиться на 3-3,5%, хоча ці прогнози наразі не можуть бути точними, оскільки точно оцінити наслідки пандемії поки що неможливо ні для української економіки, ні для світової економіки в цілому. Зростання спричинить за собою нарощування дисбалансів в економіці, а також поглиблення, а не

розвиток сировинного сектора української економіки, у тому випадку, якщо збільшення буде відбуватися за рахунок імпорту та торгівлі [3].

Отже, економічне зростання є найважливішою складовою економічного розвитку держави, адже повністю пов'язане з позитивною динамікою зміни абсолютних і відносних показників реального ВВП, враховуючи формування соціально-економічних і екологічних умов. Усе це дозволяє забезпечити більш повне задоволення зростаючих потреб людини та суспільства в цілому. Задля досягнення стабільних темпів економічного зростання економіки України потрібно дотримуватися поступової та виваженої зміни характеру державної політики – від застосування антикризових заходів до реалізації комплексу стимулюючих важелів.

Список використаної літератури

1. Сайт Державного комітету статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
2. Офіційний сайт Національного банку України. URL: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=34661442&cat_id=34798593
3. Офіційний сайт українського інституту майбутнього. URL: <https://www.uifuture.org/>